

בית משפט השלום בהרצליה

13 אוקטובר 2009

ת"א 5199-01-09 בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ נ' פרינטון סחר (1976) בע"מ
ואח'

בקשה מס'
4

בפני כב' השופטת אירית מני-גור

מבקשת

בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ

נגד

משיבים

1. פרינטון סחר (1976) בע"מ

2. WHITE HORSE MACHINERY LIMITED

3. INCOMACS LTD.

4. נכסי כלל חברה לביטוח בע"מ

5. אורי סודרי

6. משה לשם

7. אמיר אלטשולר

8. יאיר פרלה

החלטה

חברת בזק ישיר איכות הדפסות (2005) בע"מ (להלן: "התובעת") הגישה תביעה כספית כנגד ארבעה נתבעים. נתבעת 1: חברת פרינטון סחר בע"מ (1976) בע"מ (להלן: "פרינטון"), נתבעת 2: חברת White Horse Machinery Limited (להלן: WH). נתבעת 3: היא המבקשת שבפניי

בית משפט השלום בהרצליה

13 אוקטובר 2009

ת"א 5199-01-09 בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ נ' פרינטון סחר (1976) בע"מ ואח'

INCOMACS LTD (להלן: "המבקשת" או "אינקומקס"). הנתבעת 4: כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "כלל").

בקשת המבקשת היא, לבטל את צו ההמצאה מחוץ לתחום שנתן כבי' השופט דותן בהחלטתו מיום 23.1.09. לחילופין, לסלק את התביעה על הסף מחמת העדר יריבות והעדר עילה.

התביעה נסבה על נזקים שנגרמו למכונות דפוס אותם רכשה התובעת מפרינטון ומ-WH. המכונות הובאו לארץ באמצעות הובלה ימית כאשר המבקשת עורכת את רישומם ובדיקתם בטרם אריזתם ומשלוחם לארץ. המבקשת הינה חברה שהתאגדה בבגליה, שם מקום מושבה ושם בוצעה פעולת האריזה.

אין מחלוקת בין הצדדים, כי אין יריבות חוזית בין התובעת למבקשת. התובעת לא התקשרה עם המבקשת ולא שכרה את שירותיה. מי ששכר את שירותי המבקשת היתה חברת פרינטון, היא גם התקשרה עימה בהסכם לאספקת השירות. הסכם זה כולל בתוכו סעיף סמכות שיפוט ייחודית לעיר אנטוורפן אשר בבגליה – הוא מקום מושבה של המבקשת. גם בנושא זה אין כל מחלוקת בין הצדדים.

אלא שטוענת התובעת וכך אף נימקה בקשתה בפני כבי' השופט דותן, כי סעיף שיפוט זה לא חל עליה, נוכח העובדה שאיננה צד לחוזה עם המבקשת. תביעתה נגד המבקשת נסבה על עוולת הרשלנות. לגרסתה, המבקשת הפרה את חובת הזהירות המוטלת עליה, ועקב רשלנותה גרמה לנזקים כבדים לציוד שנרכש ע"י התובעת. נוכח העובדה שהמבקשת הינה בעל דין נחוץ לביטוח התביעה, קיימת עילה עפ"י סעיף 500 (10) לתקסד"א – התשמ"ד 1984, להמצאה מחוץ לתחום.

על אף שפרינטון ויתר הנתבעים הוגדרו בבקשה "כמשיבים פורמאליים", בחרה חבי' כלל להגיב לבקשה והצטרפה בדבקות רבה לטיעוני ב"כ התובעת, כי קיימת גם קיימת סמכות שיפוט למדינת ישראל לדון בתובענה. אין צורך להכביר מילים ולהבהיר כי לפרינטון ולמבטחת שלה חבי' כלל קיים אינטרס מובהק לצירופה של המבקשת כנתבעת נוספת, שהרי אין לאלה כל אפשרות לשלוח הודעת צד ג' כנגד המבקשת נוכח סעיף סמכות השיפוט הייחודית והבלעדית הקבוע בחוזה.

השאלה שעומדת לפתחו של ביהמ"ש, האם אכן המבקשת היא בעל דין נחוץ בנסיבות אלה, האם לסעיף הסמכות הייחודית הקיים בחוזה שבין פרינטון למבקשת יש השפעה אף על התובעת, והאם אכן מדינת ישראל היא "הפורום הנאות" לביטוח מחלוקת זו.

בית משפט השלום בהרצליה

13 אוקטובר 2009

ת"א 5199-01-09 בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ נ' פרינטון סחר (1976) בע"מ ואח'

עיינתי בכובד ראש בטענות הצדדים, ודעתי אינה נוחה מצירופה של המבקשת כנתבעת נוספת, וסבורני שאין במקרה זה לבצע המצאה מחוץ לתחום ויש לכבד את סעיף סמכות השיפוט הייחודית והבלעדית בבלגיה, והכל כפי שיובהר להלן.

אין מחלוקת כאמור, כי מדובר בעילת רשלנות המופנית כלפי המבקשת, ואולם ממה נפשך? חובת הזהירות הקונקרטיה במקרה זה חלה על המבקשת כלפי מי שרוכש את שירותיה וכלפי מי שקשור לשירות זה. הגם שהתובעת לא רכשה את השירות מהמבקשת, הרי שירות זה ניתן בין היתר עבורה. כך או כך, שירות זה ניתן מכוח הסכם שנחתם בין המבקשת לפרינטון. התובעת בחרה להישאר "מאחורי הקלעים" ולא להיות צד להתקשרות, ואף לא ליטול חלק כלשהו באותה התקשרות על אף שהיא הנהיית העיקרית משירות זה של המבקשת (ובאשר לעובדה זו לא צורף תצהיר שאומר אחרת מטעם התובעת). הימנעות זו של התובעת מלהיות צד להתקשרות עם המבקשת לא צריכה לטעמי לתת לה יתרון דיוני על פני פרינטון שהתקשרה עם המבקשת בהסכם. שהרי חובת הזהירות הקונקרטיה לא נעוצה אלא באותו הסכם. שורשיה והולדתה של אותה חובת זהירות נעוצה בהתקשרות עם פרינטון. אפשר לראות את הפרת חובת הזהירות כפן אחר של העילה החוזית.

יתרה מכך – צודקת המבקשת בטענתה, כי בדיקת אחריותה לא צריכה להיעשות על פי הדין הישראלי במקום קבלת הסחורה, אלא על פי הדין הבלגי כקבוע בסעיף הסמכות השיפוט הייחודית. הסחורה נארזה בבלגיה, על אדמת בלגיה, על פי חוקי בלגיה, ועל פי אמות המידה וחובת הזהירות הנהוגה שם. יש בזה משום חוסר היגיון שהמבקשת שמקום מושבה בבלגיה, ושם היא נוהגת לתת את שירותיה תחויב באמות מידה זרות של מדינת היעד. שהרי לכאורה, המבקשת מבצעת שירות הטענה למאות משלוחים ימיים המגיעים למדינות שונות בעולם. היא איננה יכולה להכיר בחוקי מדינות היעד ובהוראות התקן של כל מדינה ומדינה לגבי כל משלוח ומשלוח. לא בכדי עמדה המבקשת על כך, כי בכל מסמכי ההתקשרות עימה יובהר חד משמעית כי קיימת סמכות שיפוט ייחודית לבלגיה עפ"י הדין הבלגי. אין גם מחלוקת כי לו פרינטון היתה צריכה לתבוע אותה, היתה זו נודדת בתביעתה עד בלגיה בליט ברירה. אין גם מחלוקת, כי לו היתה מתקשרת התובעת עם המבקשת היתה צריכה להסכים לאותו סעיף שיפוט. מדוע אם כן צריכה התובעת ליהנות מיתרון דיוני שעה, שכאמור כל חובת הזהירות לא נולדה אלא מאותה התקשרות שהתובעת בחרה שלא להיות חלק בה.

לטעמי אף צודק ב"כ המבקשת בטעונו (סעיף 34), כי יש לאבחן בין יצרן המשווק מוצריו ברחבי העולם, שאז עליו להסתכן שיוזמן לדיון באחת ממדינות היעד להם שיווק את מוצריו, לבין חברה

בית משפט השלום בהרצליה

13 אוקטובר 2009

ת"א 5199-01-09 בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ נ' פרינטון סחר (1976) בע"מ ואח'

המעניקה שירות ספציפי במקום מושבה בלבד. חברה כזו לא צריכה לצפות כי שירות שנתנה במדינתה מדינת המוצא, יהא לקוי במדינת היעד עפ"י חוקי מדינת היעד. שהרי כאמור מדובר בשירות שניתן לגבי טעינה בהובלה ימית ומדינות היעד יכולות להיות רבות ומגוונות. חובת הזהירות ואמות המידה על פיהן צריכה לעבוד המבקשת, צריכות להיות אחידות וקבועות והן אינן יכולות להיות כאלה ללא קביעת סמכות שיפוט ייחודית למקום אחד. כאמור, לא בכדי התנתה המבקשת בתנאים הכלליים של הסכם ההתקשרות, כי הסמכות תהיה בלעדית למדינת המוצא ועל פי החוק המקומי של אותה מדינה.

גם אם התובעת לא התקשרה ישירות עם המבקשת, הרי היא הנהנית העיקרית מפעולתה של המבקשת ואפשר לראות בהסכם ההתקשרות בין פרינטון למבקשת כהסכם שהינו גם לטובת צד ג' – התובעת, שהרי התובעת היא הנהנית מהשירות התקין ביעד הסופי. אינני סבורה, כי התובעת "רחוקה" מההסכם, ואני סבורה כי תנית השיפוט צריכה לחול גם ביריבות שבין המבקשת לתובעת.

ב"כ התובעת טען כי המבקשת הינה בעלת דין נחוצה על פי תקנה 500 (10) לתקסד"א. אינני סבורה, כי יש להידרש לסוגיה זו, שכן לביהמ"ש שיקול דעת לקבוע כי אין מקום להמצאה מחוץ לתחום על אף קיום הוראות הסעיף. בענייננו, אין מדובר בנתבע יחידי אשר בלעדיו תישאר התובעת מול שוקת שבורה. "דרך המלך" של תביעת התובעת היא לתבוע קודם כל את מי שהתקשר איתה בהסכם, את מי שמכר לה את הציד, ואת מי שביטח את אותו ציוד כפי שאכן עשתה בפועל. עילת רשלנות כלפי תאגיד זר עימו לא התקשרה בהסכם וממנו לא שכרה שירותים, איננו בהכרח בעל דין נחוץ אשר בלעדיו לא ניתן לקיים את ההליך כלפי יתר הנתבעים. גם אם במקרה זה מתקיים המבחן שנקבע בפסיקה, על פיו אם היתה המבקשת תושבת הארץ ניתן היה לתבוע אותה.

אני מקבלת אפוא את הבקשה ומורה על ביטול צו ההמצאה מחוץ לתחום. התביעה כנגד המבקשת תימחק, התובעת תשא בהוצאות המבקשת בסך של 5,000 ₪ + מע"מ.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תש"ע, 13 אוקטובר 2009, בהעדר הצדדים.

אירית מני-גור, שופטת

בית משפט השלום בהרצליה

13 אוקטובר 2009

ת"א 5199-01-09 בזק ישיר הדפסות איכות (2005) בע"מ נ' פרינטון סחר (1976) בע"מ
ואח'

הוקלד על ידי